

Kairan kätköistä museoon

Niliaitta on pieni aitta, joka rakennetaan pari metriä korkean sileän kannon nokkaan. Aitan tarkoitus on suojata metsästyssaalista ja muita säilytettäviä tavaroita kuten vaatteita tai taljoja petoeläimiltä. Malli on peräpohjalaiseen perinteeseen lainattu saamelaisilta. Niliaittoja rakennettiin pyyntipaikoille kauas asutuksesta. Niissä voitiin varsinkin talvela säilyttää saalista ja tarvikkeita siihen saakka, että ne voitiin käydä hakemassa kylään.

Ihminen pääsee aittaan tikkaina käytettävän lovetun puun avulla. Käytön jälkeen porraspuu kaadetaan maahan jotta eläimet eivät pääse kiipeämään sitä pitkin ylös.

Kittilän kotiseutumuseossa niliaitta on sijoitettu pieneen metsikköön. Se on lahjoitettu museolle jo 1960-luvun alussa, vaikka itse museo saatiin avattua vasta 1979. Aitan oli löytänyt peninkulmien laajuisesta Pomokairasta rehtori Lilli Loukinen, joka halusi lahjoittaa sen museolle äitinsä muistoksi. Metsämiesten riistan säilyttämiseen käyttämä niliaitta kuljetettiin ensin säilytettäväksi Kuivasalmelle. Siellä lahjoittaja kääri kaikki hirret yksitellen muovikelmuun niiden säilymisen takaamiseksi. Hirret odottivat näissä kelmuissa lähes kaksikymmentä vuotta ennen aitan uudelleenpystyttämistä museoalueelle.